

JUSTIITSMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 1527-o

Tallinnas 28. oktoobril 2015. a.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Harri-Koit Lahek (eesistuja), Sulev Sulsenberg ja Margus Tähepõld vaatas kirjalikus menetluses läbi välismaise juriidilise isiku, The Distilled Spirits Council of the United States, Inc. (US), vaidlustusavalduse Patendiameti otsuse peale registreerida Eestis rahvusvaheline kaubamärk "PRODUCT OF QUALITY KENTUCKY JACK KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY + kuju" (reg nr 0785706, järjekorra nr R201301114 registreeringu kuupäev 14.06.2002) BETOLA NV nimele klassis 33.

Asjaolud ja menetluse käik

The Distilled Spirits Council of the United States, Inc. (edaspidi vaidlustaja või DISCUS) esindaja patendivolinik Linnar Puusepp esitas tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi komisjon) 05.05.2014 vaidlustusavalduse Patendiameti 03.03.2014 otsuse peale registreerida Eestis rahvusvaheline kaubamärk "PRODUCT OF QUALITY KENTUCKY JACK KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY + kuju" (rahv. reg nr 0785706) BETOLA NV (edaspidi taotleja) nimele klassis 33. Otsus avaldati Patendiameti ametlikus väljaandes „EESTI KAUBAMÄRGILEHT“ nr 3/2014 lk-l 31.

Vaidlustusavalduse eelmenetlejaks määrati Harri-Koit Lahek.

Vaidlustusavalduse sisu kokkuvõtlikult

DISCUS vaidlustas Patendiameti 03.03.2014. a otsuse registreerida taotleja nimele Eestis eespool nimetatud kaubamärgi (edaspidi vaidlustatud kaubamärk) klassis 33, leides, et registreerimise osas esinevad kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) § 9 lg 1 p-des 6 ja 12 sätestatud õiguskaitset välistavad asjaolud.

Vaidlustatav kaubamärk	Klass	Kaupade ja teenuste loetelu
 <p>Reg. nr. 0785706; hilisema märkimise kuup. 27.06.2013</p>	33	<i>Kentucky straight bourbon whiskey (e.k. - Kentuki lahjendamata bourboni viski)</i>

Adress:
Tõnismägi 5a
15191 Tallinn

Telefonid:
6208201, 6208276
e-mail: toak@just.ee

Faks:
6208109
<http://toak.just.ee/>

DISCUS on Ameerika Ühendriikides (edaspidi USA) asutatud ja tegutsev organisatsioon, mille peakontor asub Washingtonis.

DISCUS esindab USA destilleeritud alkoholsete jookide juhtivaid tootjaid ja turustajaid, kelle tooteid turustatakse nii USA-s kui ka kõikjal maailmas, sealhulgas Bourbon Whiskey tootjaid ja turustajaid. DISCUS-i üheks eesmärgiks on oma liikmete ärihuvide, sealhulgas intellektuaalse omandi kaitse.

Nimetatud eesmärkide saavutamiseks tegeleb DISCUS teatud eristatavate, USA-s toodetud alkoholsete jookide nimede (edaspidi nimed) kaitse tagamisega. Kõnealuste nimede hulgas on ka nimi Bourbon, mis viitab USA teraviljast valmistatud viskile, mis vastab föderaalsete regulatsiooniga sätestatud spetsifikatsioonile.

25.03.1994 on Euroopa Liit ja USA sõlminud kirjade vahetamise teel kokkuleppe teatud destilleeritud kangete alkoholsete jookide vastastikuse tunnustamise kohta ("the Agreement in the form of an Exchange of Letters on the mutual recognition of certain distilled spirits/spirit drinks"). Nimetatud kokkulepe puudutab muuhulgas tootenimede 'Bourbon whisky'/'Bourbon whiskey' ja 'Bourbon' Bourbon viski tähistusena, mis on valmistatud USA-s vastavalt nimetatud riigis kehtivatele õigusaktidele (27 CFR 5.22 või sellele vastav, hiljem kehtestatud regulatsioon).

07.10.2009 on Euroopa Komisjon kehtestanud määruse nr. 936/2009 (kodifitseeritud redaktsioon), millega kohaldatakse teatavate piiritusjookide vastastikuse tunnustamise kokkuleppeid Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel. Vastavalt määruse artiklile 1 *võib määruse I lisa esitatud kolmandatest riikidest pärit tootenimetusi kasutada ainult toodete puhul, mis on valmistatud kooskõlas asjaomaste kolmandate riikide õigusaktidega*. Määruse I lisa sisaldab muuhulgas tootenimetusi:

Bourbon Whisky/Bourbon Whiskey/Bourbon kui Bourbon viski nimetus, mille päritolumaaks on USA. Tähise Bourbon kasutamine on reguleeritud Ameerika Ühendriikide õigusaktidega, mis puudutavad alkoholsete jookide tootmist, markeerimist ja nende reklaami. Nimetatud regulatsioon defineerib Bourbon viski alljärgnevalt (27 CFR 5.22 (b) (1) (i)): *"Bourbon viski on viski, mis on valmistatud fermenteeritud meskest, milles ei ole vähem kui 51 protsenti teravilja ning viisil, et selle alkoholisisaldus ei ületa 160° mis vastab [80%], (...) ja mida säilitatakse mitte enam kui 125°alkoholisisalduse juures, mis vastab [62,5%], uutes tammepuidust vaatides"*.

Tähise Bourbon kasutamiseks peavad nimetatud tingimused olema rangelt täidetud. USA 88. kongress on 04.05.1964 võtnud vastu otsuse: "Bourbon viski on Ameerika Ühendriikide eristatav toode, millel, erinevalt teistest alkoholsetest jookidest, võib kasutada nimetust "Bourbon whiskey", toode peab vastama kõrgeimatele standartidele ja see peab olema toodetud vastavalt USA õigusaktidele, mis sätestavad "Bourbon whiskey" identiteedi standardi (...) Bourbon whiskey't on tunnustatud USA eristatava tootena kõikjal maailmas".

Bourbon-i USA eristatava tootena on selgesõnaliselt tunnustanud mitmetes rahvusvahelistes lepingutes. Tõendina Bourbon'i rahvusvahelise tunnustuse kohta viitab vaidlustaja järgmistele lepingutele:

(a) Euroopa Liidu ja USA vahel sõlmitud teatud destilleeritud kangete alkoholsete jookide vastastikuse tunnustamise kokkulepe (the Mutual Recognition of Certain Distilled Spirits/Spirit Drinks between the European Union and the United States), mis piirab tootenimede "Bourbon whisky"/"Bourbon whiskey" ja "Bourbon" kasutamise kangete alkoholsete jookidega, mis on valmistatud Ameerika Ühendriigis, vastavalt nimetatud riigis kehtivatele õigusaktidele;

(b) Põhja-Ameerika Vabakaubanduslepingu (NAFTA) lisa 313, kus Mehhiko ja Kanada tunnustavad Bourbon-i eristatava USA tootena;

(c) USA ja Prantsusmaa vaheline kahepoolne leping;

(d) USA-Tšiili Vabakaubanduslepingu artikkel 3.15, kus tunnustatakse Bourbon-i eristatava Ameerika Ühendriikide tootena;

(e) Kesk-Ameerika/Dominikaani Vabariigi Vabakaubanduslepingu artikkel 3.12, kus tunnustatakse Bourbon-i eristatava USA tootena;

(f) USA-Peruu Kaubanduse Edendamise lepingu (Peru Trade Promotion Agreement) artikkel 2.12, kus tunnustatakse Bourbon-i eristatava USA tootena;

(g) USA- Kolumbia Kaubanduse Edendamise lepingu (Colombia Trade Promotion Agreement) artikkel 2.12, kus tunnustatakse Bourbon-i eristatava USA tootena;

(h) USA-Korea Vabakaubanduslepingu artikkel 2.13, kus tunnustatakse Bourboni eristatava USA tootena;

(i) USA-Panama Vabakaubanduslepingu artikkel 3.12, kus tunnustatakse Bourbon-i eristatava USA tootena;

(j) USA ja Brasiilia vahel kirjade vahetamise teel sõlmitud leping, kus tunnustatakse Bourbon-i eristatava USA tootena, aga ka Brasiilia järgnev 26.03.2013 dekreet nr. 7968, millega nimetatud kohustust kohaldatakse ja

(k) USA-Austraalia Vabakaubanduslepingu kaaskiri, kus tunnustatakse Bourboni eristatava USA tootena.

Nimetatud lepingud peegeldavad Bourbon-ile omistatud globaalset tähtsust ja tunnustatust. Samuti peegeldavad need asjaolu, et nimi "Bourbon" viitab USA-st pärinevale spetsiifilisele, eristatavale tootele.

Bourbon-i eksporditakse enam kui 140 riiki, sealhulgas Eestisse. Bourbon-i ekspordi väärtus Eestisse 2013. aastal ületas 4000000 USD "FAS" ekspordiväärtusena, mis ei peegelda Bourbon jaemüügi väärtust ("FAS" ehk Free Alongside Ship väärtus on ekspordiväärtus USA sadamas, mis väljendab transpordihinda, sealhulgas sisemaa transporti, kindlustust ja muid makseid. Väärtus ei sisalda lossimist laevale ega muid sellele järgnevaid kulusid). Bourbon-i eksport on globaalsest aspektist suurenenud 158% FAS ekspordiväärtusena. Ka Bourbon müüginumbrid Eestis on märkimisväärselt suurenenud, peegeldades 1284% FAS ekspordiväärtuse tõusust viimase kümne aastase perioodi jooksul, mis lõppes 2013. aastal. Tänu ülemaailmsele ekspordile, müügile ja tarbimisele, on Bourbon omandanud tugeva maine USA-st pärineva, eristatava tootena. Nime Bourbon sisaldava, käesolevas asjas vaidlustatava tähise kasutamine klassi 33 kuuluvate kaupade osas viitaks seosele taotleja toodete ja Bourbon originaaltoodete vahel. Vaidlustatud tähis kasutaks ära USA- st pärineva, Bourbon originaaltoote mainet.

Seetõttu on DISCUS seisukohal, et vaidlustatud kaubamärgi osas esinevad kaubamärgiseaduse § 9 lg 1 p-des 6 ja 12 sätestatud õiguskaitset välistavad asjaolud.

Vaidlustaja on seisukohal, et vaidlustatava tähise registreerimine on vastuolus ka KaMS § 9 lg 1 p-iga 6, kuna nimetatud sätte kohaselt *ei saa õiguskaitset tähis, mis oma olemuselt võib tarbijat eksitada kaupade või teenuste liigi, kvaliteedi, hulga, otstarbe, väärtuse, geograafilise päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aja või kaupade või teenuste teiste omaduste suhtes.*

Käesolevas asjas esineb tõenäosus, et vaidlustatav kaubamärk eksitab tarbijaid asjaomast kaubamärki kandvate kaupade olemuse ja/või päritolu osas, sealhulgas järgmistel põhjustel:

(a) nimi "Bourbon" tähistab USA eristatavat toodet, mis on toodetud vastavalt USA õigusaktidele, mis nimetatud toote tootmist reguleerivad;

(b) vaidlustatud kaubamärk sisaldab identset nime "Bourbon;"

(c) vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva seisuga oli nimi "Bourbon" nii Eestis, kui ka mujal maailmas tuntud kui USA-st pärinev eristatav toode.

Kuna vaidlustatud kaubamärk viitab üheselt BOURBON WHISKEY-le, on kõnealune kaubamärk KaMS § 9 lg 1 p 6 mõistes tarbijaid eksitav, kui tegelik toode ei vasta USA poolt siseriiklikes õigusaktides Bourbon viski osas sätestatud nõuetele.

Vaidlustaja leiab, et vaidlustatav tähis on vastuolus KaMS § 9 lg 1 p-iga 12, kuna nimetatud sätte kohaselt *ei saa õiguskaitset tähis, mille kasutamine on keelatud muu seaduse või rahvusvahelise lepingu järgi.*

Vaidlustaja leiab, et kooskõlas otse kohaldatava Euroopa Komisjon määrusega nr. 936/2009 artikliga 1, võib tootenimesid Bourbon Whisky/ Bourbon Whiskey/Bourbon kasutada üksnes toodete osas, mis on valmistatud kooskõlas USA õigusaktidega.

Vaidlustaja lisab, et käesolevas asjas ei oma taotleja seost USA-ga. Juhul, kui asjaomased tooted ei vasta USA õigusaktides sätestatud, eelpool kirjeldatud nõuetele, on vaidlustatud kaubamärgi kasutamine keelatud nii Euroopa Komisjoni määruse nr 936/2009 järgi, kui ka Euroopa Liidu ja USA vahel 25.03.1994 kirjade vahetamise teel sõlmitud kokkuleppe järgi ("the Agreement in the form of an Exchange of Letters on the mutual recognition of certain distilled spirits/spirit drinks").

Vaidlustaja palub komisjonil juhendada KaMS §-dest 9 ja 41, tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse (edaspidi TÕAS) §-dest 39, 43 ja 44 ja muudest viidatud õigusaktidest ning tühistada Patendiameti otsus anda Eestis õiguskaitse BETOLA NV nimele klassis 33 rahvusvahelisele kaubamärgile "PRODUCT OF QUALITY KENTUCKY JACK KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY + kuju" (nr 0785706) ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Vaidlustusavaldusele on lisatud väljatrükk Eesti kaubamärgilehest nr 3/2014 kaubamärgi "PRODUCT OF QUALITY KENTUCKY JACK KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY + kuju" registreerimisotsuse avaldamise kohta; väljatrükk DISCUS veebilehelt; ärakiri Euroopa Liidu ja USA vahel kirjade vahetamise teel sõlmitud kokkuleppes teatud destilleeritud kangete alkoholsete jookide vastastikuse tunnustamise kohta; ärakiri Euroopa Komisjoni määrusest nr. 936/2009; väljavõtted rahvusvahelistest lepingutest, kus tunnustatakse Bourbon-i eristatava Ameerika Ühendriikide tootena; Andmed Bourbon ekspordi kohta, volikirja koopia.

2. Komisjon informeeris 20.05.2014 vastavalt komisjoni põhimääruse § 12 lg-le 3 Patendiametit kirjaga nr 1527/k-1 sellest, et vaidlustusavaldus nr 1527 on menetlusse võetud 20.05.2014. a ja palus registreeringu omanikule teada anda vaidlustusavalduse esitamisest ning paluda tal leida endale Eestis esindaja hiljemalt 21.08.2014.

3. Vaidlustaja saatis 02.01.2015 kirjaga K194 komisjonile taotluse vaidlustusavalduse nr 1527 menetluse peatamiseks kuni pooltevaheliste läbirääkimiste lõpuni ja palus ühtlasi tühistada komisjoni 08.12.2014 ettepaneku esitada vaidlustusavalduse nr 1527 kohta lõplikud seisukohad.

Komisjon informeeris vaidlustajat oma kirjaga nr 1527/k-2 vaidlustajale lõplike seisukohtade esitamiseks antud tähtaja 08.12.2014. a tühistamisest uut tähtaega määramata enne 01.06.2015.

4. Kuna vaidlustaja ei informeeritud komisjoni pooltevaheliste läbirääkimiste tulemustest antud tähtaja 01.06.2015 jooksul, tegi komisjon oma 27.08.2015 kirjaga nr 1527/k-3 vastavalt TOAK

põhimääruse § 18¹ lg-le 1 ja lg-le 3 vaidlustajale ettepaneku esitada oma lõplikud seisukohad vaidlustusavalduse nr 1527 kohta hiljemalt 28.09.2015.

5. Vaidlustaja esitas 28.09.2015 vaidlustusavalduse kohta oma lõplikud seisukohad, milles ta jääb täielikult oma vaidlustusavalduses esitatud nõuete juurde.

Vaidlustaja kinnitab, et vaidlustatud kaubamärgi osas esinevad kaubamärgiseaduse § 9 lg 1 p-des 6 ja 12 sätestatud õiguskaitse andmist välistavad asjaolud - asjaomane tähis võib tarbijat eksitada ning selle kasutamine on taotletavate kaupade osas keelatud Euroopa Komisjoni määruse nr. 936/2009 artikli 1 alusel, kui taotleja tegelik toode ei vasta USA poolt siseriiklikes õigusaktides Bourbon viski osas sätestatud nõuetele. Taotleja ei oma seost USA-ga ega ole tõendanud oma (taotletava) toote „Kentucky straight bourbon whiskey“ vastavust kehtestatud nõuetele. Vaidlustaja lisab, et taotleja ei ole vaidlustusavaldusele vastu vaieldnud, tunnistades sellega vaidlustusavalduses esitatut ja/või olles kaotanud huvi vaidlustatud kaubamärgile õiguskaitse taotlemise vastu Eestis. Esitatule tuginedes palub vaidlustaja vaidlustusavaldus rahuldada.

Komisjon alustas 05.10.2015 vaidlustusavalduse nr 1527 lõppmenetlust.

Komisjoni seisukohad ja otsus

Komisjon, tutvunud vaidlustaja seisukohtadega ning hinnanud esitatud tõendeid kogumis, leiab, et vaidlustusavaldus kuulub rahuldamisele.

Patendiamet on vastu võtnud otsuse registreerida taotleja nimele rahvusvaheline kombineeritud kaubamärk „PRODUCT OF QUALITY KENTUCKY JACK KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY bottled for KENTUCKY JACK kuju“ (rahv reg kuup 14.06.2002 taotlus nr. R20131114 (IR 0785706)) klassis 33 viski tähistamiseks.

Vaidlustaja leiab, et rahvusvahelise vaidlustatud kaubamärgi R201301114 (IR 0785706) registreerimine viski tähistamiseks klassis 33 on vastuolus KaMS § 9 lg 1 p-des 6 ja 12 sätestatuga.

Vaidlus on selles, kas taotleja poolt registreerimiseks esitatud rahvusvaheline kombineeritud kaubamärk võib tarbijat eksitada viski geograafilise päritolu suhtes ja kas nimetatud kaubamärgi kasutamine on keelatud muu seaduse või rahvusvahelise lepingu järgi.

KaMS § 9 lg 1 p 6 kohaselt õiguskaitset ei saa tähis, *mis oma olemuselt võib tarbijat eksitada kaupade või teenuste liigi, kvaliteedi, hulga, otstarbe, väärtuse, geograafilise päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aja või kaupade või teenuste teiste omaduste suhtes;*

KaMS § 9 lg 1 p 12 kohaselt õiguskaitset ei saa tähis, *mille kasutamine on keelatud muu seaduse või rahvusvahelise lepingu järgi.*

Taotleja ei ole vaidlustusavalduse menetluses osalenud, sh ei ole vaidlustusavalduse kohta omi seisukohti komisjonile esitanud.

Tulenevalt TÕAS § 51 lg-st 4 ja § 54¹ lg-st 5 ei ole see, et taotleja ei ole vaidlustusavaldusele vastanud ega komisjonile vaidlustusavalduse kohta kirjalikke, sh lõplikke seisukohti esitanud, käesolevas asjas otsuse tegemist takistavaks asjaoluks.

Vaidlustatud kaubamärgile on vaidlustaja vastandanud KaMS § 9 lg 1 p 6 mõttes tootenimed „Bourbon whisky“/ „Bourbon whiskey“ ja „Bourbon“ viski tähisena, mis on valmistatud USA-s kasvatatud teraviljast vastavalt föderaalsete regulatsioonidega sätestatud spetsifikatsioonile ja vastavalt

USA-s kehtivatele õigusaktidele (27 CFR 5.22 või sellele vastav, hiljem kehtestatud regulatsioon). Tähise „Bourbon“ kasutamine on reguleeritud USA õigusaktidega, mis puudutavad alkohoolsete jookide tootmist, markeerimist ja nende reklaami. Nimetatud regulatsioon defineerib ka Bourbon viski alljärgnevalt (27 CFR 5.22 (b) (1) (i)): *"Bourbon viski on viski, mis on valmistatud fermenteeritud meskist, milles ei ole vähem kui 51 protsenti teravilja ning viisil, et selle alkoholisisaldus ei ületa 160° mis vastab [80%], (...) ja mida säilitatakse mitte enam kui 125°alkoholisisalduse juures, mis vastab [62,5%], uutes tammepuidust vahtides"*.

Vaidlustaja leiab, et nimetatud tootenimede kasutamine on reguleeritud mitmete kahepoolsete ja teiste rahvusvaheliste kokkulepetega.

Vaidlustaja viitab Euroopa Liidu ja USA vahel kirjade vahetamise teel 25.03.1994 sõlmitud kokkuleppele teatud destilleeritud kangete alkohoolsete jookide vastastikuse tunnustamise kohta ("the Agreement in the form of an Exchange of Letters on the mutual recognition of certain distilled spirits/spirit drinks"). Nimetatud kokkulepe puudutab muuhulgas tootenimede „Bourbon whisky“/„Bourbon whiskey“ ja „Bourbon“ kasutamist Bourbon viski tähisena, mis on valmistatud Ameerika Ühendriikides vastavalt nimetatud riigis kehtivatele õigusaktidele (27 CFR 5.22 või sellele vastav, hiljem kehtestatud regulatsioon).

Vaidlustaja viitab ka 07.10.2009 Euroopa Komisjoni kehtestanud määrusele nr. 936/2009 (kodifitseeritud redaktsioon), millega kohaldatakse teatavate piiritusjookide vastastikuse tunnustamise kokkuleppeid Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel (Lisa 4). Vastavalt määruse artiklile 1 *võib määruse I lisas esitatud kolmandatest riikidest pärit tootenimetusi kasutada ainult toodete puhul, mis on valmistatud kooskõlas asjaomaste kolmandate riikide õigusaktidega*. Määruse I lisa sisaldab muuhulgas tootenimetusi: Bourbon Whisky/Bourbon Whiskey/Bourbon Bourbon Whiskey, mille päritolumaaks on USA.

Komisjon nõustub vaidlustaja põhjendustega ja leiab, et KaMS § 9 lg 1 p-des 6 ja 12 sätestatud tingimused on täidetud ning ei pea vajalikuks neid korrata. Vaidlustatud tähises sõna „Bourbon“ või sõnapaari „Bourbon whiskey“ kasutamine ei ole õiguspärane, neid võib pidada tarbijat eksitavaks klassi 33 kauba päritolu mõttes ning nende kasutamine on keelatud muu seaduse või rahvusvahelise lepingu järgi juhul, kui kasutaja tooted ei vasta asjakohastele ülalviidatud nõuetele. Käesolevas asjas ei ole komisjonile esitatud andmeid selle kohta, et taotleja tooted sellistele nõuetele vastaksid.

Kuna taotleja ei ole vaidlusavalduse menetluses osalenud ja ei ole vaidlustaja seisukohtadele vastu vaieldud, siis on komisjonil teadmata taotleja võimalikud argumendid käesolevas vaidluses, millest komisjon järeldab lisaks, et taotlejal puudub huvi oma kaubamärgiga seotud õiguste kaitsmiseks Eestis. Ei saa eeldada, et taotleja, kes kogu komisjoni menetluse jooksul ei ole esitanud vastuargumente vaidlustaja seisukohtadele, üldse soovib neile vastu vaielda.

Tulenevalt eeltoodust, võttes aluseks TÕAS § 61 lg-d 1 ja 2, KaMS § 9 lg 1 p 6 ja 12 ning § 41 lg 3, komisjon

otsustas:

vaidlusavaldus rahuldada, tühistada Patendiameti otsus kaubamärgi “PRODUCT OF QUALITY KENTUCKY JACK KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY + kuju” (rahvusvaheline reg nr 0785706) registreerimise kohta BETOLA NV nimele klassis 33 ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust komisjoni otsuses toodud asjaolusid arvestades.

Vaidlusavalduse menetlusosaline, keda ei rahulda komisjoni otsus ja kes soovib jätkata vaidlust menetlusosaliste vahel hagimenetluse korras, võib esitada hagi teise menetlusosalise vastu

kaubamärgi õiguskaitset välistava asjaolu või selle puudumise kindlakstegemiseks kolme kuu jooksul apellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates. Hageja teavitab viivitamata komisjoni hagi esitamisest.

Kui hagi ei ole esitatud, jõustub komisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Kui hagi esitatakse, kuid kohus ei võta hagi menetlusse, jätab hagi läbi vaatamata või lõpetab menetluse otsust tegemata, jõustub komisjoni otsus vastava kohtumääruse jõustumise hetkest, kui kohtumäärusest ei tulene teisiti.

Allkirjad:

H.-K. Lahek

S. Sulsenberg

M. Tähepõld